



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan gebiedsontwikkeling Vlijmen Oost

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

8 november 2013 / rapportnummer 2834-28



1. Hoofdpunten van het MER

De gemeente Heusden wil aan de oostkant van de kern van Vlijmen een nieuw randweg aanleggen en een nieuwe aansluiting op de A59 realiseren. Hiervoor is de wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk. Met deze wijziging wil de gemeente tevens het initiatief van Staatsbosbeheer voor de aanleg van een klimaatbuffer planologisch mogelijk maken. De wijziging van het bestemmingsplan is plan-m.e.r.-plichtig, omdat mogelijk significant negatieve effecten op het Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek kunnen optreden als gevolg van stikstofdepositie.

Initiatiefnemer van het voornemen is het college van B&W van Heusden, mede namens het college van B&W van 's-Hertogenbosch. De raden van beide gemeenten zijn bevoegd gezag in de m.e.r.-procedure.

De initiatiefnemer heeft reeds een keuze gemaakt voor het tracé van de randweg en voor de wijze waarop de randweg op de A59 zal worden aangesloten. Het gemeentebestuur van zowel Heusden als 's-Hertogenbosch heeft deze keuze bekrachtigd.

In de notitie reikwijdte en detailniveau (notitie R&D) geeft de gemeente Heusden daarom aan dat het uitwerken van alternatieven niet meer aan de orde zal zijn in het Milieueffectrapport (MER).

De Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) (hierna 'de Commissie')¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een toelichting en onderbouwing van het voornemen in relatie tot de eerder genomen besluiten zoals de Gebiedsversterking Oostelijke Langstraat (GOL) en de Hoogwateraanpak 's-Hertogenbosch (HOWABO);
- een beschrijving van de alternatieven die zijn onderzocht ten behoeve van de keuze voor het voorkeursalternatief. Geef aan welke verkeerscijfers en milieu-informatie betrokken zijn bij deze keuze en actualiseer deze indien noodzakelijk;
- een beschrijving van het doelbereik en de milieueffecten van het voornemen, met in het bijzonder aandacht voor bereikbaarheid, natuur, landschap en leefbaarheid;
- de mogelijke varianten en mitigerende maatregelen, waarmee negatieve effecten kunnen worden voorkomen of beperkt.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie R&D. Dat wil

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die daarin naar haar mening in voldoende mate aan de orde komen.

2. Achtergrond en besluitvorming, probleem- en doelstelling

2.1 Achtergrond en besluitvorming

Met de aanleg van de randweg en klimaatbuffer geeft de gemeente invulling aan de eerder uitgevoerde verkenningen en plannen Gebiedsversterking Oostelijke Langstraat (GOL) en de Hoogwateraanpak 's-Hertogenbosch (HOWABO). Werk in het MER de ambities en doelstellingen van deze plannen uit en ga specifiek in op de doelen waar het voorliggende bestemmingsplan invulling aan moet geven, bereikbaarheid A59 en klimaatbuffer. Hiermee wordt een verbinding gemaakt tussen de reeds in gang gezette ontwikkelingen van de GVO en HOWABO.

Gebruik deze informatie om het doelbereik (onderbouwing nut en noodzaak) van het voorname aan te toetsen (naast de doelen die de gemeente heeft).

De notitie R&D geeft aan dat besluitvorming over het voorkeustracé reeds heeft plaatsgevonden in de gemeenteraad. In een daarvoor uitgevoerde tracéstudie zijn verschillende alternatieven beoordeeld op de verkeerskundige en milieueffecten.² In hoofdstuk 4 gaat de Commissie nader in op de studie naar verkeers- en milieueffecten.

2.2 Probleem- en doelstelling

De Commissie adviseert in het MER nadrukkelijk aandacht te besteden aan de probleemanalyse voor bereikbaarheid, leefbaarheid en waterberging. Actualiseer de probleemstelling indien nodig. Werk de probleemanalyse uit op de verschillende schaalniveaus zoals in de notitie R&D aangegeven (Verkeersstructuur Vlijmen, relatie met A59 en Oostelijke Langstraat). Beschrijf de problemen voor verkeer en leefomgeving zoveel mogelijk kwantitatief. Werk deze analyse uit in concrete doelstellingen en toetsingcriteria, indien mogelijk kwantitatief. Ga in op de doelstellingen van het GOL en geef aan wat de aanpassingen op de A59, afsluiten van aansluiting 44 Vlijmen-Oost en de aanpassing van aansluiting 45, moeten bijdragen aan de doorstroming op de A59, en in welke mate dit wordt gerealiseerd.

Ga ook in op de effecten die de realisatie van de randweg heeft op de verkeersafwikkeling in de bebouwde kom van Vlijmen, waaronder het centrum, in termen van intensiteit/capaciteitsverhoudingen en reistijd.

Geef aan hoe de klimaatbuffer bijdraagt aan het creëren van ruimte om in te spelen op klimaatverandering en vergroten van de waterbergingscapaciteit. En geef aan wat de ecologi-

² De studies ten behoeve van de tracékeuze zijn in een bijlagenotitie opgenomen en de Commissie heeft hier kennis van genomen.

sche en recreatieve doelstellingen zijn waar de klimaatbuffer aan moet bijdragen. Voor het de HOWABO is ook een m.e.r.-traject doorlopen. Beschrijf de relevante conclusies uit dit MER voor de gebiedsontwikkeling Vlijmen.

2.3 Beleidskader

Werk het beleidskader zoals beschreven in tabel 3.1 van de notitie R&D nader uit door aan te geven welke beleidskaders, ambities, doelen en randvoorwaarden concreet van toepassing zijn voor de aanleg van de randweg, aansluiting op de A59 en de klimaatbuffer (ecozone). Voeg daar het Gemeentelijk verkeer en vervoersplan (GVVP), waarin de toekomstige verkeersstructuur Vlijmen is opgenomen, aan toe.

Geef ook aan:

- wat de aandachtspunten uit het wateradvies van waterschap Aa en Maas zijn voor het bestemmingsplan en op welke wijze hiermee in het bestemmingsplan wordt omgegaan;
- of ontheffing ingevolge de Flora en Faunawet aan de orde is en zo ja geef aan welke informatie hiervoor nodig is.

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor het vaststellen van het bestemmingsplan. Daarnaast zullen andere besluiten genomen worden voor de realisatie van het voornemen. Geef aan welke besluiten dit zijn, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de tijdsplanning is.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Algemeen

Het nieuwe bestemmingsplan moet de realisatie van het voorkeurstracé dat de gemeenteraad heeft vastgesteld mogelijk maken. Daarnaast moet het initiatief van Staatsbosbeheer voor een klimaatbuffer, die bestaande onderdelen van de hoogwaterberging en ecologische zones met elkaar verbindt, worden gerealiseerd. Het bestemmingsplan Vlijmen-Oost moet voor de waterberging een kade en inlaat mogelijk maken.

De Commissie constateert dat de plannen al ver zijn uitgewerkt en dat keuzes al zijn gemaakt. Alternatieven zullen daarom niet worden onderzocht. De Commissie wijst daarom op het belang van het goed onderbouwen van de voorgenomen activiteiten en het voorkeursalternatief. Beschrijf hoe de gestelde (actuele) doelen en de beschrijving van de milieueffecten de keuze en de afbakening van de alternatieven (uit de tracéstudie uit de bijlagennotitie) hebben bepaald.

3.2 Voorkeursalternatief

Beschrijf het voorkeursalternatief en geef aan welke keuzes (bijvoorbeeld aansluiting Vijfhoevenlaan) nog moeten worden gemaakt. Geef aan of deze keuzes onderscheidend zijn voor de beschrijving van de milieueffecten en of en hoe milieueffecten een rol spelen in de te maken

keuzes. Onderbouw de keuze voor het voorkeursalternatief op basis van doelbereik en milieueffecten. Ga daarbij ook in op het doelbereik voor de GOL – A59. Geef bij het voorkeursalternatief ook aan of en zo ja in welke mate het voornemen de mogelijk noodzakelijke uitbreidingen van het waterbergingsgebied (HOWABO) beïnvloed.

3.3 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten.³ Indien over activiteiten en plannen nog geen definitief besluit is genomen neem ze dan mee in een scenario-beschrijving.

Als referentiejaar moet in het MER tien jaar na het moment van openstelling worden gehanteerd (dit is volgens planning 2026). Voor geluid moet eveneens onderzoek worden uitgevoerd voor de huidige situatie zonder de weg (bijvoorbeeld één jaar voor openstelling van de weg).

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

De notitie R&D geeft aan dat het plan-MER ingaat op de beoordelingsthema's:

- ecologie
- verkeer en vervoer
- woon- en leefklimaat
- landschap, cultuurhistorie en archeologie
- bodem en water
- ruimtelijke ordening

De Commissie adviseert bij de beoordeling van het voorkeursalternatief (en eventueel andere alternatieven, indien deze uit de onderzoeken in het kader van het MER naar voren komen) een helder onderscheid te maken tussen beoordelingsthema's die het doelbereik beoordelen en de beoordelingsthema's die de milieueffecten weergeven.

Doelbereik van de randweg wordt getoetst aan de thema's verkeer en vervoer en woon- en leefklimaat. Het doelbereik van de klimaatbuffer zal met name worden getoetst aan de waterbergingscapaciteit, natuurpotentie en recreatieve waarde.

Geef aan in hoeverre de doelen van verkeer aan de ene kant en waterberging, natuur en recreatie aan de andere kant tegenstrijdig aan elkaar kunnen zijn en welke prioriteiten dan worden gesteld of welke keuzes worden gemaakt.

³ In de notitie R&D staan onder de autonome ontwikkeling (paragraaf 4.2.2.) een aantal activiteiten waar nog geen definitief besluit over is genomen.

De Commissie adviseert het effectonderzoek zoals beschreven in de notitie R&D in het MER uit te werken. Voor het onderzoek naar de aspecten water en verkeer en vervoer geeft zij aanvullend op de notitie R&D in dit hoofdstuk een aantal adviezen.

4.1 Verkeer

In de bijlagenotitie bij notitie R&D wordt ingegaan op de verkeerseffecten intensiteit/capaciteitverhouding (I/C-waarden) in het studiegebied in 2020. Daarbij is gekeken naar de effecten met en zonder aanleg van de randweg en aanpassing van de aansluitingen op de A59. Op basis van deze informatie concludeert de Commissie dat in 2020 de bereikbaarheid in termen van verkeersafwikkeling niet wezenlijk verbetert. Zowel op de A59, de aansluitingen als delen van de randweg treedt congestie op. De Commissie adviseert de verkeersintensiteiten en de bereikbaarheid in het MER ook te onderzoeken voor het jaartal 2026. Geef aan of de doelstellingen van de GOL A59 en de aanleg van de randweg in dat jaar en de jaren daarna worden gehaald.

De Commissie adviseert daartoe in het MER de verkeersprognoses 10 jaar na de openstelling (ochtend- en avondspits en etmaal) uit te werken. Bepaal de I/C-waarden van de wegvakken van de nieuwe randweg en de nieuwe aansluiting op de A59 voor dat jaar. Bereken voorts de verhouding tussen het verkeersaanbod en de capaciteit op de kruisingen van de randweg met de toekomstige aansluitende wegen.

De notitie R&D geeft aan dat de effecten op de bereikbaarheid voor de auto, fiets, het openbaar vervoer en goederenvervoer worden onderzocht. De Commissie adviseert deze effecten te beschrijven in termen van verandering in reistijd ten opzichte van de referentiesituatie en in termen van I/C-verhoudingen in de maatgevende periodes.

Ten aanzien van openbaar vervoer dient hierbij eveneens in kwantitatieve zin gekeken te worden naar het aantal bestemmingen binnen het invloedsgebied van de haltes.

Ga voorts in op de aard en omvang van het huidige sluipverkeer door het dorp en het effect dat de realisatie van de randweg daarop heeft.

Beschrijf tenslotte de effecten die aanleg van de randweg heeft op de verkeersveiligheid.

4.2 Water

Besteed aandacht in het MER aan het specifieke wateradvies van waterschap Aa en Maas voor het bestemmingsplan en de wijze waarop met het advies wordt omgegaan.

De Commissie wijst specifiek op het KRW-waterlichaam De Bossche Sloot. In verband met de geldende doelstellingen voor de Europese Kaderrichtlijnwater (KRW) moeten in het MER de effecten van het voornemen op de waterkwaliteit van de Bossche Sloot en het doelbereik van de KRW in beeld worden gebracht.

4.3 Onderbouwing effectbeschrijving

Onderbouw de keuze van de rekenregels/-modellen en van de gegevens waarmee de gevolgen van het voornemen voor (lucht-, water-, bodemkwaliteit, aantallen gehinderden) worden bepaald. Ga ook in op de onzekerheden in deze bepaling. Onderscheid daarbij onzekerheden

in de kwaliteit van de gegevens (bron, ouderdom, betrouwbaarheid, e.d.) en in de gehanteerde rekenregels/-modellen (afleiding en bandbreedte van kritische parameterwaarden, modelkalibratie, e.d.). Vertaal dit zo mogelijk in een bandbreedte voor de genoemde gevolgen en geef aan wat dit betekent voor de vergelijking van het voorkeursalternatief.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking voorkeursalternatief', 'leemten in milieuinformatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

De milieueffecten van het voorkeursalternatief moeten onderling én met de referentiesituatie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de aard en mate waarin het voorkeursalternatief andere effecten veroorzaakt. Vergelijk bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie en betrek daarbij de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders gemeente Heusden

Bevoegd gezag: gemeenteraad gemeente Heusden en gemeenteraad gemeente 's-Hertogenbosch

Besluit: bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: aanleg van een nieuwe randweg en klimaatbuffer.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: 25 september 2013

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 26 september t/m 23 oktober 2013

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 2 september 2013

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 8 november 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

drs. G.B. Dekker

ir J.A.M. van Dijk

drs. S.R.J. Jansen

drs. R. Meeuwsen (werkgroepsecretaris)

ir. J. van der Vlist (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Gemeente Heusden / 's-Hertogenbosch, Gebiedsontwikkeling Vlijmen-Oost, notitie reikwijdte en detailniveau, Rho Adviseurs voor leefruimte, 28 augustus 2013;
- Heusden Gebiedsontwikkeling Vlijmen-Oost, Separaat Bijlagenrapport Bestemmingsplan en Notitie Reikwijdte en Detailniveau, Rho Adviseurs voor leefruimte, 28 augustus 2013;
- Heusden Gebiedsontwikkeling Vlijmen-Oost, Bestemmingsplan, Rho Adviseurs voor leefruimte, 3 september 2013.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport
Bestemmingsplan gebiedsontwikkeling Vlijmen Oost**

ISBN: 978-90-421-3867-4



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

